

227**DECYZJA MINISTRA GOSPODARKI**

z dnia 27 marca 2002 r.

w sprawie zakończenia postępowania ochronnego przed nadmiernym przywozem na polski obszar celny azotanu potasowego.

Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz. U. Nr 157, poz. 1027) oraz w związku z art. 37 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz. U. Nr 43, poz. 477 i Nr 123, poz. 1352)

postanawia się

zakończyć bez zastosowania środka ochronnego postępowanie ochronne wszczęte postanowieniem Ministra Gospodarki z dnia 6 grudnia 2000 r. w sprawie wszczęcia postępowania ochronnego przed nadmiernym przywozem na polski obszar celny azotanu potasowego (Monitor Polski Nr 42, poz. 821).

Decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie

W dniu 20 lipca 2000 r. do Ministra Gospodarki wpłynął wniosek o wszczęcie postępowania ochronnego dotyczącego nadmiernego przywozu na polski ob-

szar celny azotanu potasowego klasyfikowanego według kodu PCN 2834 21 00 0. Wniosek ten został złożony na podstawie ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz. U. Nr 157, poz. 1027), zwanej dalej „ustawą”. Wnioskodawca — firma Adipol Sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie — jest jedynym producentem azotanu potasowego w Polsce.

Minister Gospodarki, zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy, zwrócił się do wnioskodawcy o uzupełnienie danych zawartych we wniosku, w celu zapewnienia jego zgodności z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 14 stycznia 1998 r. w sprawie wymogów, jakie powinien spełniać wniosek o wszczęcie postępowania ochronnego przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz. U. Nr 17, poz. 82 i Nr 80, poz. 523). Uzupełniony wniosek wpłynął do Ministerstwa Gospodarki w dniu 14 listopada 2000 r.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy, Minister Gospodarki zwrócił się przed wszczęciem postępowania ochronnego o opinię do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK). Prezes UOKiK nie zgłosił żąd-

nych zastrzeżeń odnośnie do wszczęcia postępowania ochronnego.

Po dokonaniu analizy danych zawartych we wniosku złożonym przez Adipol Sp. z o.o. Minister Gospodarki w dniu 6 grudnia 2000 r. wydał postanowienie o wszczęciu postępowania ochronnego przed nadmiernym przywozem na polski obszar celny azotanu potasowego (Monitor Polski Nr 42, poz. 821).

Zgodnie z wnioskiem o wszczęcie postępowania ochronnego, postępowaniem został objęty azotan potasowy oznaczony w Polskiej Scalonej Nomenklaturze Towarowej Handlu Zagranicznego kodem PCN 2834 21 00 0. Kod PCN 2834 21 00 0 obejmuje dwa gatunki azotanu potasowego: techniczny (wykorzystywany w hutnictwie szkła) i nawozowy (wykorzystywany w rolnictwie i ogrodnictwie).

Okres badany określony we wniosku i postanowieniu o wszczęciu postępowania ochronnego objął lata 1997, 1998, 1999 i pierwszą połowę roku 2000. W celu dokładnego zbadania tendencji w imporcie i zmian sytuacji przemysłu krajowego Minister Gospodarki przeanalizował dodatkowo dane dotyczące drugiej połowy roku 2000.

Głównymi eksporterami towaru objętego postępowaniem są państwa należące do Światowej Organizacji Handlu i w związku z tym postępowanie ochronne prowadzone było z zachowaniem wymogów zawartych w Porozumieniu o Środkach Ochronnych WTO. Zachowane zostały również procedury dotyczące stosowania środków ochronnych przewidziane w Układzie Europejskim oraz w umowach o wolnym handlu zawartych przez Polskę z państwami EFTA i z Izraelem.

Do udziału w postępowaniu, jako strony zainteresowane, zgłosili się eksporterzy: Hajfa Chemicals Ltd. z Izraela, SQM Europe N.V. z Belgii, MG Chemag AG z Niemiec; importerzy: Hydro Poland Sp. z o.o., Kemi-ra Agro Poland Sp. z o.o., Solfum Sp. z o.o. oraz przedsiębiorstwa wykorzystujące azotan potasowy w procesie produkcji: Huta Szkła Kryształowego „Violetta” S.A., Sudety Crystal Works Sp. z o.o., Krośnieńskie Huty Szkła „Krosno” S.A., Polska Izba Ogrodnicza w Ożarowie Mazowieckim — Dunicach.

W toku postępowania strony zainteresowane mogły dostarczać dane i przedstawiać swoje opinie dotyczące postępowania. W tym celu w dniu 3 kwietnia 2001 r. w Ministerstwie Gospodarki odbyło się spotkanie wyjaśniające z udziałem stron zainteresowanych i wnioskodawcy.

W toku postępowania ochronnego przeprowadzono konsultacje z państwami, z których pochodzi większość azotanu potasowego importowanego do Polski: z Izraelem (16 lutego 2001 r.), z krajami EFTA (20 lutego 2001 r.) i z Unią Europejską (21 lutego 2001 r.).

W związku z faktem, iż w toku postępowania stwierdzono, że przywożony w okresie badanym na polski obszar celny azotan potasowy klasyfikowany był według różnych kodów PCN, co znacznie zmieniło sytuację przedstawioną we wniosku o wszczęcie postępowania i stwarzało konieczność ponownej analizy mate-

riału dowodowego, w dniu 18 grudnia 2001 r. poinformowano wnioskodawcę oraz strony zainteresowane w postępowaniu o przedłużeniu terminu zakończenia postępowania ochronnego przed nadmiernym przywozem na polski obszar celny azotanu potasowego do dnia 28 lutego 2002 r.

W dniu 18 stycznia 2002 r. do wnioskodawcy oraz stron zainteresowanych w postępowaniu rozesłano raport końcowy z postępowania w celu umożliwienia wyrażenia opinii na temat ustaleń dokonanych w toku postępowania.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy, w toku postępowania Minister Gospodarki zbadał wielkość przywozu towaru objętego postępowaniem w celu stwierdzenia, czy przywóz ten wzrósł w ilościach bezwzględnych oraz w stosunku do konsumpcji krajowej. Minister Gospodarki stwierdził, że w okresie badanym przywóz azotanu potasowego na polski obszar celny kształtował się następująco: w 1997 r. — 3 140 t, w 1998 r. — 3 919 t, w 1999 r. — 4 246 t i w 2000 r. — 4 057 t. Przedstawione wielkości są wielkościami szacunkowymi i mogą w pewnym stopniu różnić się od faktycznych wielkości importu azotanu potasowego do Polski w okresie badanym. Faktyczny import nie był jednak niższy, niż wskazują powyższe liczby.

Oznacza to, iż w całym okresie badanym nastąpił wzrost przywozu azotanu potasowego do Polski (o 29,2%). W okresie 1997—1999 r. następował stały wzrost przywozu (w 1998 r. o 24,8% w porównaniu z rokiem 1997, w 1999 r. o 8,3% w porównaniu do roku 1998), natomiast w roku 2000 odnotowano jego spadek o 4,5% w porównaniu z rokiem poprzednim.

W okresie badanym udział importowanego azotanu potasowego w konsumpcji krajowej ulegał wahaniom. W 1997 r. wynosił on 45,6%, w 1998 r. 52,1%, w 1999 r. 73,5% i w 2000 r. 54,7%. W całym okresie badanym wskaźnik ten zwiększył się o 9,1 punktu procentowego, przy czym największą wartość osiągnął on w roku 1999.

Największymi eksporterami azotanu potasowego na polski rynek były: Izrael, którego udział w imporcie nie spadł poniżej 50% w całym okresie badanym, Dania (udział w całości importu od 10,7% do 25,3%), Chile (udział w całości importu od 7,1% do 15%), Norwegia (23% całości importu w 1998 r.) i Holandia (9,7% importu w 2000 r.).

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy, w toku postępowania ochronnego Minister Gospodarki zbadał ceny towaru objętego postępowaniem ochronnym i stwierdził, że w okresie badanym ceny azotanu potasowego przywożonego na polski obszar celny były niższe od cen krajowego producenta. Podcięcie cenowe było zróżnicowane w zależności od kierunku importu towaru objętego postępowaniem.

W imporcie z Izraela podcięcie cenowe (na bazie DDU+cło) w okresie badanym w odniesieniu do nawozowego gatunku azotanu potasowego wynosiło: w 1997 r. — (–)0,4%, w 1998 r. — 12,6%, w 1999 r. — 10,4%, w 2000 r. — 4,2%. W odniesieniu do gatunku technicznego podcięcie cenowe w latach 1997—2000 wynosiło odpowiednio: 1,1%, 14,6%, 13,7%, 17%.

W imporcie z Danii podcięcie cenowe (na bazie CIF+cło) w latach 1997—2000 dla średniej ceny obydwu gatunków azotanu wynosiło odpowiednio: 1,5%, 7,6%, 12,2% i 9,4%. W imporcie z Chile na takiej samej bazie i w tym samym okresie wynosiło odpowiednio: (–)0,9%, 22,6%, 12,3% i 15,2% dla średniej ceny obydwu gatunków azotanu potasowego. W imporcie z Norwegii (na bazie CIF+cło) podcięcie cenowe wynosiło w 1998 r. 26%, natomiast w imporcie z Holandii w 2000 r. 21,3% dla średniej ceny obydwu gatunków azotanu potasowego.

W toku postępowania Minister Gospodarki stwierdził, iż występują znaczne różnice w sposobie dystrybucji azotanu potasowego produkcji krajowej i azotanu potasowego importowanego. Producent krajowy sprzedaje większość swojego produktu bezpośrednio finalnym odbiorcom, natomiast importowany azotan potasowy dostarczany jest ostatecznym odbiorcom poprzez sieci dystrybutorów. Ma to istotne znaczenie z punktu widzenia ostatecznej ceny, po jakiej azotan potasowy oferowany jest ostatecznym odbiorcom, i wpływa na podniesienie ostatecznej ceny azotanu z importu.

Kolejnym istotnym czynnikiem wpływającym na cenę azotanu potasowego jest fakt, iż azotan importowany, klasyfikowany według kodu PCN 2834 21 00 0, jest obłożony podatkiem VAT w wysokości 22%, niezależnie od jego przeznaczenia. W latach 1997—1999 importowany azotan potasowy nawozowy klasyfikowany był również według kodu PCN 3105 90 0 i wówczas jako zaklasyfikowany do działu „Nawozy” Taryfy celnej nie był objęty podatkiem VAT. Równocześnie azotan potasowy wytwarzany i sprzedawany przez producenta krajowego nie jest objęty podatkiem VAT.

W toku postępowania stwierdzono, że dłuższy kanał dystrybucji jak i konieczność płacenia podatku VAT od 2000 r. w przypadku importowanego azotanu potasowego stwarza sytuację, że produkt importowany oferowany jest ostatecznemu odbiorcy po cenach zbliżonych do cen krajowego azotanu potasowego. Dotyczy to w szczególności sytuacji w roku 2000.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy, Minister Gospodarki w toku postępowania ochronnego zbadał wpływ przywozu azotanu potasowego na sytuację przemysłu krajowego. W trakcie analizy sytuacji przemysłu krajowego Minister Gospodarki opierał się na informacjach dostarczonych przez firmę Adipol Sp. z o.o., jedynego producenta azotanu potasowego w Polsce. Analiza ta obejmowała badanie:

- a) zmian wielkości produkcji,
- b) stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych,
- c) stanu zapasów,
- d) wielkości sprzedaży,
- e) udziału w rynku,
- f) cen krajowego azotanu potasowego,
- g) zysku lub strat na sprzedaży azotanu potasowego,
- h) stanu zatrudnienia,
- i) wydajności pracy,
- j) przepływów pieniężnych i stopy zysku z zaangażowanego kapitału.

W wyniku przeprowadzonej analizy głównych czynników obrazujących stan przemysłu krajowego

Minister Gospodarki stwierdził, że sytuacja tego przemysłu pogarszała się w okresie 1997—1999, natomiast w roku 2000 uległa poprawie. W latach 1997—1999 pogarszały się następujące wskaźniki: wielkość produkcji, stopień wykorzystania mocy produkcyjnych, stan zapasów, sprzedaż krajowa, udział w rynku krajowym, eksport, poziom zysków/strat, wydajność pracy oraz przepływy pieniężne i stopa zysku z zaangażowanego kapitału. Wszystkie te wskaźniki uległy poprawie w roku 2000 w porównaniu z rokiem 1999, nie osiągnęły jednak poziomu z początku okresu badanego, z wyjątkiem wydajności pracy, która była w 2000 r. wyższa o 9 punktów niż w roku 1997. W całym okresie badanym pogarszał się jedynie wskaźnik zatrudnienia, które przez cały czas spadało, co jednak pozwalało obniżyć jednostkowe koszty produkcji.

Podjęcie działań restrukturyzacyjnych, polegających na redukcji kosztów i rozszerzeniu działań marketingowych na przełomie lat 1999/2000 zaowocowało poprawą głównych wskaźników dotyczących stanu krajowego przemysłu. Obniżenie średnich cen i pozyskanie nowych klientów zarówno w kraju, jak i za granicą przyczyniły się do znacznego wzrostu przede wszystkim produkcji i sprzedaży azotanu potasowego w 2000 r. w stosunku do roku 1999. Przełożyło się to na wzrost udziału w rynku i zmniejszenie strat.

W związku z powyższym stwierdzono, iż poważna szkoda występowała w roku 1999, natomiast w roku 2000 szkoda ta uległa zmniejszeniu i nastąpiła znaczna poprawa wskaźników ekonomicznych dotyczących sytuacji przemysłu krajowego. Przedłużenie okresu badanego do końca roku 2000 pozwoliło stwierdzić, że pozytywny trend w przemyśle krajowym występujący w pierwszej połowie tego roku utrzymał się do jego końca. Z informacji będących w posiadaniu Ministra Gospodarki wynika również, iż poprawa sytuacji następowała także po upływie okresu badanego (w 2001 r.).

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy Minister Gospodarki zbadał, czy istnieje związek przyczynowy pomiędzy przywozem azotanu potasowego na polski obszar celny a sytuacją przemysłu krajowego. W tym kontekście Minister Gospodarki zbadał w szczególności:

- czy trendy wzrostowe w imporcie są zbieżne ze spadkowymi trendami wskaźników dotyczących sytuacji przemysłu krajowego,
- czy warunki konkurencji między azotanem potasowym z importu a produktem krajowym wskazują na związek przyczynowy między importem a poważną szkodą,
- czy czynniki inne niż import mogły mieć wpływ na sytuację przemysłu krajowego.

W tym celu przeanalizowano korelację między trendem w imporcie a dwoma najważniejszymi czynnikami charakteryzującymi sytuację przemysłu krajowego (wielkość produkcji i wielkość sprzedaży krajowej). Należy zaznaczyć, iż podobną tendencją jak produkcja krajowa i sprzedaż krajowa charakteryzowała się większość wskaźników opisujących kondycję przemysłu krajowego.

W wyniku tej analizy stwierdzono, że ujemna korelacja między importem a wielkością produkcji i sprzedaży krajowej miała miejsce w całym okresie bada-

nym. Przy czym w okresie 1997—1999 r. wzrostowi importu towarzyszył spadek wielkości produkcji i sprzedaży krajowej, natomiast w roku 2000 spadkowi importu towarzyszył wzrost krajowej produkcji i sprzedaży.

Niezależnie od powyższego trendu, zwrócono uwagę na dynamikę zmian wskaźników dotyczących przemysłu krajowego i dynamikę zmian wielkości importu. Stwierdzono, że dynamika pogarszania się sytuacji przemysłu krajowego była znacznie większa niż dynamika wzrostu importu azotanu potasowego na polski obszar celny.

W odniesieniu do warunków konkurencji między importowanym azotanem potasowym a podobnym towarem krajowym, stwierdzono, iż w okresie badanym azotan potasowy przekraczający granicę polskiego obszaru celnego był tańszy niż azotan potasowy sprzedawany przez krajowego producenta w Polsce. Jednak z uwagi na sytuację opisaną wyżej (sposób dystrybucji, VAT) oraz fakt obniżenia w roku 2000 średnich cen sprzedaży przez krajowego producenta należy stwierdzić, iż pod względem cenowym warunki konkurencji między krajowym i importowanym azotanem potasowym są porównywalne na poziomie odbiorcy finalnego. Niemal identyczne warunki konkurencji występują także, jeżeli brana jest pod uwagę jakość oferowanych produktów.

Ostatecznie stwierdzono, iż występująca w okresie badanym ujemna korelacja między zmianami wielkości importu a zmianami poziomu sprzedaży krajowej (i innych wskaźników obrazujących sytuację przemysłu krajowego) świadczy o tym, że import mógł mieć wpływ na kondycję przemysłu krajowego. Jednak znacznie większa dynamika zmian po stronie sprzedaży krajowej niż po stronie wielkości importu oraz zmiany poziomu konsumpcji krajowej, jak również podobne warunki konkurencji, świadczą o tym, że na sytuację przemysłu krajowego w okresie badanym większy wpływ mogły mieć czynniki inne niż import.

W związku z powyższym Minister Gospodarki, zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy, zbadał występowanie innych niż import czynników, które miały wpływ na sytuację przemysłu krajowego, i stwierdził, iż czynniki takie występowały. Wśród tych czynników największe znaczenie miały:

- a) załamanie się eksportu krajowego producenta. Na początku okresu badanego (1997 r.) eksport azotanu potasowego zrealizowany przez krajowego producenta wyniósł 3 808 ton, w 1998 r. już tylko 1 899 ton (spadek o 50,1%), a w 1999 r. 1 187 ton (spadek o 37,5% w porównaniu z rokiem poprzednim). Nie wielki wzrost eksportu odnotowano w roku 2000 (do poziomu 1 580 ton). Na końcu okresu badanego eksport azotanu potasowego był o 58,5% niższy niż na początku okresu badanego;
- b) wstrzymanie produkcji na okres 4 miesięcy w roku 1999. Gwałtowny spadek produkcji i sprzedaży w roku 1999 był spowodowany głównie wstrzymaniem produkcji azotanu potasowego przez krajowego producenta z powodu utraty źródła pary technologicznej, niezbędnej do wytwarzania przedmiotowego towaru;
- c) import własny wnioskodawcy. W roku 1999 producent krajowy zaimportował 920 ton azotanu potaso-

wego. Stanowiło to 21,7% całości importu przedmiotowego produktu w 1999 r. Również w 1997 r. producent krajowy dokonał importu azotanu potasowego z Izraela w wysokości 204 ton;

- d) brak polityki marketingowej krajowego producenta. Do końca roku 1999 krajowy producent azotanu potasowego nie posiadał odpowiedniej do sytuacji rynkowej polityki marketingowej, co skutkowało stałą utratą klientów i w konsekwencji spadkiem sprzedaży zarówno w kraju, jak i za granicą.

W toku postępowania stwierdzono, że działanie czynników innych niż import i wpływających na sytuację krajowego przemysłu wytwarzającego azotan potasowy ustało pod koniec 1999 r. Równocześnie sytuacja przemysłu krajowego zaczęła ulegać systematycznej poprawie.

W wyniku powyższej analizy związku przyczynowego między nadmiernym importem i szkodą po stronie przemysłu krajowego ustalono, iż mimo wyraźnej ujemnej korelacji między importem a kształtowaniem się głównych wskaźników charakteryzujących sytuację przemysłu krajowego i przy porównywalnych warunkach konkurencji między produktem krajowym a importowanym — decydujący wpływ na tę sytuację krajowego producenta miały czynniki inne niż import. W odniesieniu do najgorszego dla przemysłu krajowego roku 1999 nastąpiła kumulacja pozaimportowych czynników (wstrzymanie produkcji, najniższy eksport, import własny wnioskodawcy). Ustanie tych czynników pod koniec 1999 r. i podjęcie działań restrukturyzacyjnych i marketingowych spowodowało poprawę niemal wszystkich wskaźników w pierwszej połowie roku 2000 i umocnienie pozytywnego trendu w drugiej połowie tego roku.

Zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy Minister Gospodarki, biorąc pod uwagę wielkość i tempo przywozu na polski obszar celny azotanu potasowego oraz możliwości eksportowe głównych producentów przedmiotowego produktu i prawdopodobieństwo ich wykorzystania dla zwiększenia przywozu na polski obszar celny, zbadał, czy opisana wyżej sytuacja może w przyszłości przekształcić się w poważną szkodę. Zagrożenia takiego nie stwierdzono.

Minister Gospodarki przy podejmowaniu decyzji odnośnie do formy zakończenia postępowania, oprócz zbadania przesłanek nałożenia ewentualnego środka ochronnego, wynikających z art. 17 ustawy, wziął także pod uwagę interes publiczny oraz skuteczność ekonomiczną ewentualnego środka ochronnego. Stwierdzono, iż z punktu widzenia interesu publicznego, jak również ekonomicznej skuteczności środka nie występują przesłanki dla nałożenia środka ochronnego na przywóz na polski obszar celny azotanu potasowego.

W związku z ustaleniami dokonanymi w toku postępowania, Minister Gospodarki postanowił, jak w sentencji.

Pouczenie

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do Ministra Gospodarki, w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Minister Gospodarki: *J. Piechota*